ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

1933 – փետրուար – թիւ 2

էջ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Փէչիկեան Հ. Եղիա. — Սայթաքումներ եւ մոռացօնք 49

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆ

Թորոսեան Հ. Յ. — Հ. Արսէն Սուքրի (Գրական աշխատութիւնները) . . . 52
Բիւզանդացի. — Յարգանքի երեկոյթ ի պատիւ Հ. Արսէն Սուքրեանի (իր մահուան յիսնամեակին առթիւ 1882-1932) . . 59
Քօլօլեան Տոքթ. Պ. — Բացման խօսք . 60
Թորգոմեան Տոքթ. Վ. — Հ. Արսէն Վ. Սուքրեանի «Պատմութիւն Հայ Բժշկութեան»ը 61

ԿՐԹԱԿԱՆ

Թոմաճեան Հ. Թադէոս. — Քրիստոնէական դաստիարակութիւնը արդիական ըմբռնումներու հանդէպ 71
Դաւիթեան Յակոբ. — Կրթութիւն եւ դաստիարակութիւն 84

ԳՐԱԿԱՆ

Յ. Պասքոլի. — Երազներու աշխարհին մէջ (Թրգմ. Հ. Արսէն Ղազիկեան) . . 76
Յովհաննէսեան Հ. Վ. — Ես լուր չունիմ 76

ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ

Յովհաննէսեան Հ. Վ. — «Գիշերէն մինչեւ լուսաբաց» (Կ. Սիտալի). — «Արեւելքէն Արեւմուտք» (Ոստանիկի). . . . 77
Քիւրտեան Յ. — Հայաստանի հնութիւններու պահպանութեան կոմիտէն (աշխտ. Ա. Քալանթարի) 82

ԱՅԼԵՒԱՅԼՔ

Երկանեան Յ. (Թրգ.) — Հայ երիտասարդի մը գիւտը 83
Փէչիկեան Հ. Եղիա. — Վ. Հ. Յովհաննէս Վ. Թորոսեանի քահանայութեան յիսնամեայ յոբելեանը. 85
Փ. Հ. Ե. — Հայկական Մամուլ — Հանդէս Հանդիսից. 90
Բէլլէկրինօ. — Քաղաքական տեսութիւն 92
Ազգասէր. — Ազգային քրոնիկ . . 95

* * *

SOMMAIRE

1933 – Février – numéro 2

p.

Paitchikian P. Elie. — Chute et oubli 49

ACADEMIE ARMENIENNE

Thorossian P. J. – P. Arsène Soukri 52
Bythanatzi. — Une soirée en honneur du P. Arsène Soukri 59
Kololian Doct B. — Discours d'ouverture. 60
Torkomian Doct. V. — «Histoire de la Médecine Arménienne» par P. Arsène Soukri 61

PÉDAGOGIE

Tomadjan P. T. — La Pédagogie chrétienne d'après la mentalité moderne 71
Davidian Agob. — Education et Pédagogie 84

LITTERATURE

Pascoli G. — Dans le monde des rêves (trad. par P. A. Ghazikian) . . 76
Hovhannessian P. V. — Je n'ai pas de nouvelles (poésie) 76

RECENSIONS

Hovhannessian P. V. — «De la nuit jusqu'à l'aube» (par Sidal). – «De l'est à l'ovest» (par Ostanig) 77
Kurdian H. — Le Comité de conservation des antiquités de l'Arménie (par A. Kalantar) 82

DIVERS

L'invention d'un jeune homme arménien. «*L'Illustration hebdomadaire*» de Sofia. (trad. par H. Erganian) . . 83
Paitchikian P. Elie. – Le jubilé sacerdotale du Rév. P. Jean Dr. Thorossian. 85
P. P. E. — Presse Arménienne — Revue des Revues. 90
Pellegrino. — Vie internationale . 92
Azkasser. — Chronique arménienne. 95

ՓԵՏՐՈՒԱՐ - ԹԻՒ 2

ԲԱԶՄԱՎԷՊ

ՀԱՆԴԻՍԱՐԱՆ
ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ – ԳՐԱԿԱՆ – ԳԻՏԱԿԱՆ – ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

1843-1933

ՀԱՏ. ՂԱ ՌՅՁԲ-ՌՅՁԳ
ՎԵՆԵՏԻԿ Ս. ՂԱԶԱՐ

ՍԱՅԹԱՔՈՒՄՆԵՐ ԵՒ ՄՈՌԱՑՕՆՔ

ՄԱՐԴԿՈՒԹԻՒՆԸ յաւերժօրէն թափառական՝ որպիսին է մռայլ խորհուրդը անիծեալ հրեային՝ տառապանք ունի իր հոգւոյն մէջ, տառապանքը՝ կեանքի եւ ապագայի խորհուրդին, տառապանքը՝ նիւթին եւ գաղափարին խուլ եւ ոգեւանջ մարտերուն, եւ տառապանքը՝ ուժի եւ իրաւունքի անվերջ ոգորումներուն։ Ու խռովքոտ հոգին՝ տխուր ճանապարհին նշոյլ մը կ'ուզէ զուարթ կեանքի, ժպիտ մը սիրոյ, հովիտներ ծաղկած, վճիտ առուներ, ուր վարսաւոր ուռենին իր հովանին ու արցունքը տայ սփոփարար. եւ այն ատեն երկնքի կապոյտին եւ դաշտերու ծաղիկներու հոգւոյն հետ մարդն ալ երգէ — երգը անոյշ, երգը բարի, որ սիրտն սփոփուի, որ շարժի անիւը կեանքի, ու կարաւանն երթայ դէպ ի աշխարհն յոյսերու։ Եւ երգը կ'ապրի մեր որրանին քով՝ ժպտուն, մելամաղձիկ ու թախծոտ՝ մեր շիրմին քով։ Ան ժպիտն է՝ երջանկացնելու, թախիծ ու արցունք՝ սփոփելու եւ դարձեալ երջանկացնելու յոյսի ծաղիկներով։ Ան ներդաշնակութիւն է եւ գեղեցկութիւն՝ չափի եւ կշռի. եւ երգը ծաղիկ՝ որ կը հմայէ, գինի՝ որ կ'արբեցնէ ու վիշտը կը չքացնէ, սէր՝ որ մահէն ալ հզօր է։ Ու երգը կ'ըլլայ, այսպէս, դարերու երջանկութիւնը, բնութեան գերագոյն գաղտնիքը, միշտ թաքուն՝ իր խորհրդով, միշտ յայտնի իր իրականութեամբ, գեղեցիկը՝ բոլոր գեղեցկութեանց մէջ, անմահը՝ մարդկութեան հետ յաւերժական, եւ յաւերժական դաստիարակը անմահ մարդկութեան։ Եւ երգը կը մնայ սէր, բարութիւն, իսկական կեանք՝ ուսկից զրկուած են լոկ չարերը. եւ իսկապէս չարերն են լոկ որ երգ չունին։

Ոչ մէկ դար անոր խանձարուրքը գիտէ, ոչ մէկ ցեղ անոր սեփականութիւնն ունի. ամենուն է եւ ամէն տեղ եւ ամէն ժամանակ. այսօրուանն՝ երէկի արձագանգ, եւ երէկինը՝ իր երէկուան։ Մեր հինաւուրց ցեղն իր երէկի արձագանգներուն մէջ հեշտալուր երգեր կ'աւանդէ մեզի։ Ու ո՜րքան անոյշ են անոնք, երկնքի եւ երկրի եւ ծովու երկունքին մէջ հայրենի դիւցազներու աստուածացումով, եւ հոն՝ սաւառնաթեւ կը խոյանայ մեր հոգին. եւ մերթ կ'երանանայ վերյիշումով Նաւասարդեան այգերու վարդավառ հորիզոններով, եւ ընտանեկան բոյնի երազները կը գծուին հարսանեկան խրախճանքով. ու նախանձի դէմ սեւ անէծքը կը փրփրի եւ գահավէժ կ'ընէ չարը, որ երգ չունենայ այլեւս, երգը ազատութեան եւ կեանքի։

Նկատե՞ր էք ո՜րքան հոգեթով, ո՜րքան ազնիւ եւ ազնուացուցիչ են այդ երգերը. եւ Խորենի ծերունիին դրուագները դիւցազնական, հազարումէկ վէպերը, հազարումէկ յուշերը անյիշատակ դարերէն։ Ո՜րքան կեանք եւ կորով կը ներշնչեն մարտի, յաղթանակի եւ անմահութեան։ Եւ մեր երգը կ'ապրի ելեւէջներով մեր ցեղին, յաղթական ու վսեմ՝ Սիւնեաց լեռներէն, խորհրդաւոր ու խորին՝ Վան–Տոսպի ափերէն, մելամաղձիկ

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. Публ. Библиотека
ՀԽՍՀ-ССРА
им. А. Мясникяна
Ա. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ

digitised by A.R.A.R.@